

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นงานเชิงสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ด้วยการสร้างสัมพันธ์อันดีและการพัฒนาส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกัน เพื่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดที่ดี และเป็นการสร้างความกลมเกลียวราบรื่นระหว่างพนักงานหรือองค์การสถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังเป็นกลไกแห่งการชักนำความประทับใจและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีจากองค์การสถาบันออกไปสู่ประชาชน อีกด้วย

ความหมายและนิยามของการประชาสัมพันธ์ คือ “การประชาสัมพันธ์” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Public Relations”

Public หมายถึง กลุ่มชน สาธารณชน ประชาชนที่องค์การได้รับประโยชน์ร่วมกัน

Relations หมายถึง ความสัมพันธ์ การเกี่ยวข้อง เกี่ยวพัน ที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

การประชาสัมพันธ์ จึงหมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างสถาบัน กับกลุ่มชน สาธารณชน

ประชาชน

Ivy Lee บิดาแห่งการประชาสัมพันธ์ ได้กล่าวว่า “การประชาสัมพันธ์ คือ การดำเนินงานอะไรก็ตามถ้าได้มีการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชน เผยแพร่ออกไปให้ประชาชนทราบ ให้ประชาชนเข้าใจถึงการดำเนินงานของเรา ให้ประชาชนมีส่วนร่วมรู้เห็นในการดำเนินงานของเราประชาชนก็จะให้การสนับสนุน

Edward L. Barnays (1952) ประมาจารย์และผู้บุกเบิกงานด้านประชาสัมพันธ์ของสหรัฐอเมริกา อธิบายว่า “การประชาสัมพันธ์” มีความหมายอยู่ 3 ประการ คือ

1. เป็นการติดต่อเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนทราบ
2. เป็นเครื่องมือชักชวนให้ประชาชนให้การสนับสนุนการดำเนินงานด้วยการสร้างความคิดเห็นคล้ายตามกันทั้ง 2 ฝ่าย กล่าวคือเห็นชอบกับวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของสถาบัน
3. เป็นการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแนวความคิดระหว่างองค์การกับประชาชนให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียว

Cutlip and Center แห่งมหาวิทยาลัยจอร์เจียและมหาวิทยาลัยซานดิเอโก ให้คำจำกัดความว่า “การประชาสัมพันธ์” หมายถึง การติดต่อสื่อสารความหมายทางด้านความคิดเห็นและประชาคติของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่าง ๆ โดยมุ่งที่จะสร้างประโยชน์ร่วมกันและช่วยให้หน่วยงานสามารถปรับตัวเองให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมได้

รศ.ดร.เสวี วงศ์มณฑา ผู้อำนวยการโครงการนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กล่าวว่า “การประชาสัมพันธ์” (Public Relations) เป็นการสื่อสารที่มีการวางแผนล่วงหน้าระหว่างองค์กรกับชุมชน เพื่อสร้างทัศนคติและภาพพจน์ที่ดีซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรและสาธารณชนที่เกี่ยวข้อง

อาจารย์สะอาด ตันสุภผล ผู้บุกเบิกการเรียนการสอนเรื่องประชาสัมพันธ์ของไทยให้ความหมายว่า “การประชาสัมพันธ์ คือวิธีการสอนของสถาบันอันมีแผนการและกระทำต่อเนื่องกันไป อันที่จะสร้างหรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชน เพื่อให้สถาบันกับกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจและสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้นดำเนินงานไปได้ด้วยดีสมความมุ่งหมายโดยมีประชาคมติเป็นแนวบรรทัดฐาน”

และจากความหมายของ “การประชาสัมพันธ์” ดังกล่าว พอจะสรุปได้ว่า “การประชาสัมพันธ์” หมายถึง ความพยายามของสถาบันที่จะแสวงหาความสัมพันธ์ ความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชน ตลอดจนการธำรงไว้ซึ่งทัศนคติที่ดีของประชาชนต่อสถาบันให้คงอยู่ต่อไป เพื่อให้ประชาชนยอมรับ สนับสนุนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามกระบวนการนโยบาย วัตถุประสงค์และความเคลื่อนไหวของสถาบันหรือหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อความราบรื่นและบรรลุเป้าหมายขององค์กร”

จากความหมายของการประชาสัมพันธ์ อาจกล่าวได้ว่าการประชาสัมพันธ์ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างความสัมพันธ์หรือความเข้าใจที่ดีระหว่างหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันกับประชาชน ทั้งนี้โดยอาศัยการทำงานอย่างมีแผน มีระบบ มีการติดตามประเมินผล ที่สำคัญคือกระทำอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถสร้างทัศนคติที่ดี อันจะส่งผลต่อภาพพจน์ขององค์กรได้ และในการทำประชาสัมพันธ์ภารกิจหรือผลงานนั้นอาจจะมีการกระทำได้หลายวิธีทั้งการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แต่สื่อหนึ่งที่ส่วนราชการจะใช้บริการมากที่สุดได้แก่การประชาสัมพันธ์ผ่านสิ่งพิมพ์ ซึ่งมีทั้งการเขียนข่าว การเขียน สกู๊ป หรือรายงานพิเศษ และการเขียนบทความ เป็นต้น

1.2 การเขียนบทความ

การเขียนบทความถือเป็นงานเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์อีกรูปแบบหนึ่งที่จะนำสารไปสู่ประชาชนได้มากนอกเหนือจากข่าวและสกู๊ป และบทความจะสามารถนำเสนอให้ทราบถึงรายละเอียดของเรื่องนั้น ๆ รวมถึงการวิเคราะห์เจาะลึกเพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงเรื่องที่เขียนได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นอีกด้วย โดยการเขียนบทความมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อบอกเล่า เป็นการให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารที่คิดว่าผู้อ่านควรจะได้ทราบ
2. เพื่อตีความ เป็นการให้รายละเอียดเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการตีความหมาย

3. เพื่อโต้แย้งแสดงเหตุผล เป็นการแสดงความคิดเห็นในทางเห็นด้วยหรือคัดค้าน โดยมีเหตุผลสนับสนุนและมีหลักฐานอ้างอิง

4. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการกระทำ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจและกระทำ
ในบางสิ่งที่ถูกละเลยหรือมองข้าม

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือการเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์

- เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ภารกิจของกระทรวงแรงงาน
- เพื่อเป็นคู่มือในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์
- เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนบทความเชิงกึ่งวิชาการและบทความเชิงสัมภาษณ์

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เข้ามาปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ในเรื่อง
การเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์
- เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในกิจการของกระทรวงแรงงานต่อสาธารณชน

1.5 ขอบเขตของการจัดทำคู่มือเพื่อการประชาสัมพันธ์

โดยจริงแล้วการเขียนบทความ มีรูปแบบการเขียนในหลายๆลักษณะแล้วแต่นิเทศและประเภท
ของบทความ แต่เนื่องจากผู้เขียนเป็นนักประชาสัมพันธ์ในองค์กรภาครัฐ แนวทางการนำเสนอรูปแบบการ
เขียนบทความจึงให้ความสำคัญไปที่บทความประเภทกึ่งวิชาการและบทความเชิงสัมภาษณ์ ซึ่งในแนวคิดของ
ผู้เขียนเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ในองค์กรภาครัฐเป็นอย่างมาก ที่สามารถนำเสนอผลงาน
รายละเอียดและความก้าวหน้าของการทำงานองค์กรนั้นสู่ประชาชน

ผู้เขียนจึงได้นำเสนอคู่มือการเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้สนใจที่จะศึกษา
หรือนำไปใช้เป็นแนวทางในการเขียนบทความ โดยได้รวบรวมทฤษฎีการเขียนบทความและวิธีการเขียนเพื่อ
นำเสนอเป็นตัวอย่างให้กับผู้สนใจ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวงราชการที่จะผันตัวเองมาเขียนบทความเพื่อเผยแพร่
ผลงานของหน่วยงานของตนเอง เนื่องจากบทความที่ผู้เขียนยกตัวอย่างมาก็คือเป็นผลงานที่ผู้เขียนได้เขียนและ
ได้รับการตีพิมพ์แล้วทั้งสิ้น ทั้งนี้ผู้เขียนมีความคาดหวังว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้สนใจได้นำไปใช้
ประโยชน์และฝึกฝนตนเองเพื่อให้สามารถเขียนบทความเพื่อประชาสัมพันธ์งานของหน่วยงานหรือองค์กร
ได้อย่างประสบผลในอนาคตต่อไป

*****

บทที่ 2

ทฤษฎีการเขียนบทความ

บทความคืออะไร (What is Article?)

บทความ (article) คือข้อเขียนแบบความเรียงประเภทหนึ่งที่ถูกเขียนเขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์จะเสนอความคิดเห็นหรือทัศนคติในเรื่องนั้น ๆ แก่ผู้อ่าน บทความจึงอาจประกอบด้วยเรื่องราวและรายละเอียดข้อมูล ที่เป็นข้อเท็จจริง (fact) ผสมผสานกับข้อคิดเห็นหรือทัศนคติของผู้เขียน ฉะนั้นผู้ที่จะเขียนบทความเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้มีคุณภาพจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาถึงเรื่องที่จะเขียนให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องก่อนเสียก่อน มิฉะนั้นแล้วบทความที่เขียนออกมาอาจจะเลื่อนลอยและปราศจากสาระ

บทความมีความจำเป็นต่อผู้ทำงานทางด้านการประชาสัมพันธ์หรือนักประชาสัมพันธ์อย่างไร

ผู้ทำงานทางด้านการประชาสัมพันธ์หรือนักประชาสัมพันธ์ ควรจะต้องมีความรู้ความสามารถในการเขียนบทความไว้ด้วย นอกเหนือจากการเขียนด้านอื่น ๆ อันเป็นภาระกิจที่จะต้องกระทำการเขียนบทความทางการประชาสัมพันธ์จะเป็นประโยชน์และมีความจำเป็นต่อนักประชาสัมพันธ์ในด้านการชี้แจงเรื่องราวหรือข้อคิดทัศนคติบางเรื่องให้กลุ่มประชาชนเป้าหมายได้ทราบ โดยอาจจะเขียนแล้วตีพิมพ์เผยแพร่ผ่านทางสื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร ฯลฯ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเขียนบทความเพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารการประชาสัมพันธ์อันเป็นภาระหน้าที่ของผู้ที่ทำงานทางด้านการประชาสัมพันธ์จะต้องกระทำอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นวารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ภายในหรือภายนอก รวมทั้งอาจนำบทความดังกล่าวไปเผยแพร่ออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงอีกทางหนึ่งด้วยก็ได้ การเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้ทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ อันเป็นงานที่มุ่งหวังเพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันดีต่อกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของบทความ

บทความที่เราเคยพบเห็นกันส่วนมากตามหน้าหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารและวารสารต่าง ๆ นั้น จะเห็นได้ว่ามีอยู่มากมายหลายประเภท บางประเภทก็เป็นบทความทางการเมือง ให้ข้อคิดและสาระที่ค่อนข้างหนักแน่นจริงจัง แต่บทความบางประเภทก็เป็นบทความที่ให้ทั้งความรู้ ข้อคิด และสาระบันเทิงไปในตัว ฉะนั้นจึงอาจเป็นการยากพอสมควรที่จะแบ่งแยกหรือจำแนกประเภทของบทความให้แน่นอนตายตัวลงไป ทั้งนี้เพราะมีบทความอยู่เป็นจำนวนมากไม่น้อยที่มีสาระหลายประเภทผสมผสานกันอยู่ในเรื่องเดียวกัน จนยากที่จะชี้ชัดลงไปให้แน่นอนว่าอยู่ในประเภทใด ถึงอย่างไรก็ตามเราก็พอจะแบ่งบทความต่าง ๆ ออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. บทความทางวิชาการหรือกึ่งวิชาการ

บทความประเภทนี้เป็นบทความที่เขียนขึ้นในเชิงวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ในสาขาวิชานั้น โดยเฉพาะ บทความประเภทนี้จึงมักมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความรู้ความเข้าใจและทัศนะหรือข้อคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ แก่ผู้อ่านที่สนใจหรือเกี่ยวข้องอยู่ในแวดวงวิชานั้น เช่น บทความเกี่ยวกับการสำรวจวิจัยต่าง ๆ บทความที่รายงานหรือเสนอแนะผลงานทางวิชาการใหม่ ๆ บทความเฉพาะในวิชาการหรือวิชาชีพแขนงนั้น ๆ ฯลฯ บทความประเภทนี้เน้นเฉพาะหรือเจาะลึกลงไปในสาขาวิชานั้น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องบางเรื่องก็อาจเป็นเรื่องที่สนใจกันอยู่ในวงแคบหรือจำกัดเฉพาะแขนงวิชาชีพ หรือในวิชานั้น ๆ จึงอาจไม่เป็นที่สนใจแก่ประชาชนทั่วไป บางครั้งก็อาจมีการใช้ศัพท์เฉพาะทางวิชาการมากมายซึ่งยากแก่การเข้าใจ เพราะบทความบางเรื่องผู้เขียนก็มุ่งประสงค์ที่จะให้ผู้อ่านที่เกี่ยวข้องเฉพาะวิชานั้น ๆ อ่าน นอกเสียจากว่าผู้เขียนบางคนพยายามเขียนอย่างง่าย ๆ (Simplified) หรือให้อ่านเข้าใจง่ายที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้บุคคลทั่วไปสามารถอ่านเข้าใจ บางครั้งเราจึงเรียกบทความลักษณะอย่างนี้ว่า บทความประเภทกึ่งวิชาการ ซึ่งอ่านรู้เรื่องเข้าใจง่ายกว่าบทความทางวิชาการแท้ ๆ ตัวอย่างบทความประเภทนี้ เช่น บทความทางวิชาการ หรือกึ่งวิชาการต่าง ๆ ที่ลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการหรือกึ่งวิชาการของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ฯลฯ เป็นต้น

2. บทความประเภทที่เป็นเรื่องปัญหาโต้แย้งหรือถกเถียงกันในสังคม

บทความประเภทนี้มักจะเป็นบทความที่ตีพิมพ์ลงในหน้าหนังสือพิมพ์รายวันและรายสัปดาห์ วิจารณ์เป็นส่วนมาก ซึ่งอาจจะเป็นบทความที่ประชาชนเขียนแสดงทัศนะความคิดเห็นแล้วส่งไปให้หนังสือพิมพ์นำลงตีพิมพ์หรืออาจจะเป็นบทความที่กองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นๆเขียนขึ้นเอง บทความประเภทนี้มักจะเป็นบทความประเภทที่เกี่ยวข้องกับปัญหาเรื่องราวต่าง ๆ ที่เป็นข้อโต้แย้ง หรือปัญหาถกเถียงกันในสังคม (Controversial Problem) เช่น ปัญหาคนว่างงาน ปัญหาทางเศรษฐกิจหรือค่าครองชีพ ฯลฯ ฉะนั้น บทความประเภทนี้จึงเป็นบทความที่มีความสำคัญต่อประชาชนทั่วไปโดยส่วนรวม เป็นเรื่องที่สาธารณชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะมีส่วนได้ส่วนเสียอยู่และมีผลกระทบต่อสังคมโดยส่วนรวม บทความดังกล่าวจึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงประชามติโดยปริยายว่าประชาชนมีความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ต้องการในสิ่งใด หรือไม่ต้องการสิ่งใด บทความประเภทนี้จึงให้ทั้งความรู้ ข้อคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ รวมทั้งข้อเสนอแนะหรือแนวทางในการแก้ไขอันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไป เช่น บทความเกี่ยวกับปัญหาเรื่องการขึ้นราคาแก๊สที่ท่าอากาศยาน และช่วยกระตุ้นให้ผู้อ่านช่วยกันคิดหรือหาหนทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม ข้อควรระวังในการเขียนบทความประเภทนี้ก็คือผู้เขียนควรจะได้ศึกษาในปัญหาเรื่องที่จะเขียนให้เข้าใจ โดยต้องแท้เสียก่อน รวมทั้งการมองปัญหาด้วยความเป็นธรรมหรือมีใจเป็นกลางอย่างมีอคติในด้านใดด้านหนึ่งเป็นอันขาด

3. บทความประเภทสาระเบา ๆ

บทความประเภทนี้มักจะเป็นบทความที่เป็นเรื่องราวศัพท์เพื่หระสิ่งละอันพันละน้อยทั่วไป แต่ก็มีสาระและข้อคิดแทรกอยู่พอสมควร ผู้อ่านแล้วก็จะได้รับประโยชน์และความรู้ไปในตัว บทความประเภทนี้มักจะมีปรากฏอยู่เสมอตามนิตยสารต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิตยสารสตรี ซึ่งมักจะมีบทความประเภทนี้ปะปนอยู่เกือบครึ่งเล่ม บทความดังกล่าวส่วนมากเป็นบทความชี้ชวนหรือแนะนำในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านพร้อมทั้งให้ข้อคิดไปในตัวด้วย เช่น เรื่องการวางตัว กิริยามรรยาท การบ้านการเมือง การเสริมสวยความงาม การจัดดอกไม้ การจัดห้องรับแขก ฯลฯ

ปัจจุบันปรากฏว่าบทความประเภทนี้กำลังได้รับความนิยมกว้างขวางในหมู่ประชาชนทั่วไป ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าทุกวันนี้สภาพการดำเนินชีวิตค่อนข้างวุ่นวายและสับสน จนทำให้ผู้คนหันมาสนใจในเรื่องที่มีเนื้อหาเบา ๆ เป็นการผ่อนคลาย (relax) ขณะเดียวกันก็ได้ข้อคิดและสาระประโยชน์ไปด้วย นิตยสารที่ลงบทความประเภทนี้จึงมีมากมายหลายฉบับในขณะนี้ และจำหน่ายได้ดีเป็นพิเศษเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่สตรีแม้บางฉบับจะมีราคาค่อนข้างสูงก็ตามที ปัจจุบันวารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ก็นิยมนำบทความประเภทนี้ลงตีพิมพ์เผยแพร่เช่นกัน

4. บทความประเภทเชิงสัมภาษณ์

เป็นบทความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นโดยอาศัยการสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นต้นตอ หรือแหล่งที่มา (source) ของเรื่องนั้น ๆ หรือบุคคลที่ใกล้ชิดเหตุการณ์ เรื่องราวนั้น ๆ มากที่สุดแล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาเขียนในบทความ นอกจากนี้ บางครั้งก็อาจเป็นการสัมภาษณ์ผู้ที่เป็บุคคลเด่นหรือมีชื่อเสียงและเป็นที่น่าสนใจของบุคคลทั่วไป เช่น ผู้ที่ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมในผลงานดีเด่น หรือบุคคลสำคัญที่ประชาชนทั่วไปให้ความสนใจ บทความประเภทนี้ผู้ที่ทำงานทางด้านประชาสัมพันธ์อาจจะต้องเขียน เช่นกรณีสัมภาษณ์บุคคลที่ทำงานดีเด่นหรือบุคคลที่ทำงานมีประวัติดีเด่นจนครบเกษียณอายุ หรือได้รับรางวัลยอดเยี่ยมเพื่อนำมาลงตีพิมพ์ในวารสารการประชาสัมพันธ์เป็นการเผยแพร่เกียรติคุณของผู้ที่ทำดี ก่อให้เกิดกำลังใจและขวัญในการทำงานและเป็นเยี่ยงอย่างที่ดีแก่คนทั่วไป

บทความประเภทนี้มีข้อดีอยู่อย่างหนึ่งก็คือ ข้อมูลที่นำมาเขียนนั้นจะใกล้เคียงความจริงที่สุด เพราะเป็นการบันทึกและสัมภาษณ์จากปากคำของบุคคลที่เป็นต้นตอ (source) โดยตรงพร้อมทั้งสอดแทรกทัศนะข้อคิดของผู้ให้สัมภาษณ์ด้วย รวมทั้งวิธีการหรือเคล็ดลับในการทำงานที่ประสบผลสำเร็จจนมีชื่อเสียง ชีวประวัติ ความเป็นมาของบุคคลผู้นั้น ตลอดจนเรื่องส่วนตัวที่สามารถเปิดเผยได้ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ของผู้นั้นที่ผู้อ่านอยากทราบ เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตว่าบทความประเภทนี้ เป็นอีกประเภทหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมพอสมควรในปัจจุบัน ดังเราจะเห็นได้จากหน้าหนังสือพิมพ์รายวันและตามนิตยสาร วารสารต่าง ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่อยู่ในขณะนี้รวมทั้งวารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ ด้วย

5. บทความประเภทธรรมะสอนใจ

บทความประเภทนี้ เป็นบทความประเภทธรรมะที่เป็นอุทธาหารณ์สอนใจ โดยผู้เขียนเขียนขึ้นเพื่อมุ่งที่จะสอนหรือชี้แนะแนวทางที่พึงงามแก่ผู้อ่าน และมุ่งหวังให้ผู้อ่านประพฤติปฏิบัติตามเพื่อความสันติสุขทั้งของตนเองและสังคมส่วนรวม บทความประเภทนี้จึงมีคุณประโยชน์ยิ่งแก่ผู้อ่านทำให้ผู้อ่านเกิดแสงสว่างแห่งปัญญาและเป็นอาหารที่ค้ำของปัญญา ทำให้มนุษย์มีสติสัมปชัญญะ รู้จักคิด รู้จักกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ยกกระตือรือร้นของมนุษย์ให้มีคุณธรรมสูงส่งและปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

ในยุคปัจจุบันที่สังคมเต็มไปด้วยสภาพแห่งความสับสนวุ่นวายของปัญหาวิกฤติต่างๆ รอบด้าน บทความประเภทนี้จะเป็นสิ่งจำเป็นและเหมาะสมกับกาลเวลาแห่งยุคสมัยมาก ฉะนั้น หน่วยงานองค์การต่างๆ หลายแห่งจึงนิยมนำเอาบทความประเภทธรรมะสอนใจนี้ มาตีพิมพ์เผยแพร่สอดแทรกอยู่ในวารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์และของหน่วยงานตนด้วย ดังที่เราพบเห็นกันอยู่เสมอ

6. บทความประเภทเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

บทความประเภทนี้ มีลักษณะคล้ายกับสารคดีท่องเที่ยว ซึ่งเขียนนำเที่ยวสถานที่ที่น่าสนใจรวมทั้งการบรรยายถึงทัศนียภาพ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวและประสบการณ์ความประทับใจต่าง ๆ บทความประเภทนี้จึงให้ทั้งสาระบันเทิงที่น่ารู้ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในด้านความเพลิดเพลินเบาสบายและผ่อนคลายความเคร่งเครียดได้เป็นอย่างดี หากผู้เขียนมีความสามารถในการใช้ภาษาพรรณนาหรือบรรยายแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามได้อย่างซาบซึ้ง รวมทั้งมีสภาพสวยงามประกอบด้วยก็จะทำให้ผู้อ่านเกิดความเคลิบเคลิ้ม เพลิดเพลิน เสมือนหนึ่งได้ร่วมไปท่องเที่ยวด้วย

ปัจจุบัน บทความประเภทนี้กำลังได้รับความนิยมในการนำมาลงตีพิมพ์ในวารสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ เช่นกัน

7. ประเภทอื่นๆ

นอกเหนือจากบทความประเภทต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วแล้วยังมีบทความประเภทอื่น ๆ อีกประเภทหนึ่งที่ไม่สามารถจะจัดอยู่ในประเภทใดได้โดยแน่ชัด เช่น บทความประเภทที่ให้ความรู้เกี่ยวกับด้านใดด้านหนึ่งพร้อม ๆ กับเรื่องสัพเพเหระ หรือเขียนแบบที่เล่นทีจริง รวมทั้งแบบเสียดสีเหน็บแนมประชดประชัน อ่านแล้วต้องใช้ความคิดตามไปด้วย แต่ขณะเดียวกันก็อาจสนุกและเพลิดเพลินหรือเขียนแบบผสมผสานหลาย ๆ ประเภทรวมกันไป เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของการเขียนบทความ

1. เพื่อบอกเล่า เป็นการให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารที่คิดว่าผู้อ่านควรจะทราบ

2. เพื่อตีความเป็นการให้รายละเอียดเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการตีความหมาย
3. เพื่อโต้แย้งแสดงเหตุผล เป็นการแสดงความคิดเห็นในทางเห็นด้วยหรือคัดค้าน โดยมีเหตุผลสนับสนุนและมีหลักฐานอ้างอิง
4. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการกระทำ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความสนใจและกระทำในบางสิ่งที่ถูกกละเลยหรือมองข้าม

การวางโครงเรื่องบทความและหลักวิธีการเขียน

การวางโครงเรื่องของบทความก็เหมือนการเขียนความเรียงทั่วไป กล่าวคือ จะต้องมีการนำเนื้อเรื่อง และสรุป ทั้งสามส่วนนี้เมื่อเขียนเสร็จแล้วนำไปรวมกับชื่อเรื่องที่ตั้งไว้ก็จะกลายเป็นบทความ 1 เรื่องทันที ส่วนจะเป็นบทความที่ดีหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเขียนของแต่ละบุคคล อันได้แก่การใช้ภาษา การวางโครงเรื่อง ข้อคิดเห็น และทักษะที่สอดแทรกอยู่ ฯลฯ เป็นต้น

1. คำนำหรือบทนำ (Introduction) เป็นการอารัมภบท หรือเกริ่นเริ่มแรก เพื่อให้ผู้อ่านได้รู้แนวในเรื่องที่จะเขียนหลังจากที่รู้ชื่อเรื่องแล้ว เป็นการนำหรือพาผู้อ่าน เพื่อก้าวเข้าสู่ตัวเรื่อง การเขียนคำนำเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ เพราะเป็นจุดเริ่มแรกที่เรียกร้องความสนใจของผู้อ่านรองลงมาจากชื่อเรื่อง คำนำจึงเปรียบเสมือนหน้าตาของเรา ซึ่งคนเราส่วนมากมักชอบมองกันเพียงหน้าตาก่อนก่อนที่จะศึกษาหรือมองถึงนิสัยใจคอภายใน คนที่หน้าตาดูดีย่อมดึงดูดให้สนใจมองได้ฉับไว ข้อเขียนที่มีคำนำดีย่อมเชิญชวนให้สนใจติดตามอ่านฉับนั้น การเขียนคำนำจึงควรขึ้นต้นให้น่าอ่านเสมอ

2. เนื้อเรื่อง (body) คือ ส่วนที่กล่าวถึงตัวเรื่องนั้น ๆ หรือรายละเอียดในเรื่องนั้น ๆ การเขียนเนื้อเรื่องนี้ ผู้เขียนจะต้องเขียนให้ตรงจุดประสงค์และความคิดสำคัญ (main idea) ที่ต้องการแสดงหรือประสงค์ที่จะสื่อสารพร้อมทั้งอธิบายหรือขยายความประกอบด้วย นอกจากนี้ยังอาจต้องให้รายละเอียดต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลสถิติทางหลักทางวิชาการ ข้อมูลสนับสนุนอ้างอิง ฯลฯ ถ้าจำเป็นเพื่อให้เรื่องที่เขียนมีน้ำหนักยิ่งขึ้นอันจะเป็นผลให้ผู้อ่านเชื่อถือและเห็นคล้อยตามด้วย เนื้อเรื่องจึงเป็นส่วนสำคัญยิ่งยวดเช่นกัน เปรียบเสมือนส่วนหัวใจ อุปมาดังคนเราถึงแม้จะมีหน้าตาสวยงามเพียงใด (ส่วนที่เป็นคำนำของเรื่อง) แต่ถ้านิสัยใจคอ (ส่วนที่เป็นเนื้อเรื่อง) ไม่ดีก็คงไปไม่ได้ไม่ตลอดรอดฝั่งฉับนั้น ถ้าสวยงามทั้งหน้าตาและนิสัยใจคอ ดีด้วยก็พิเศษ นั่นหมายความว่า นอกจากคำนำของเรื่องจะดีแล้วตัวเรื่องหรือเนื้อเรื่องก็ยังคงต้องเขียนให้ดีอีกด้วย

3. สรุปหรือบทส่งท้าย (conclusion) เป็นการสรุปเรื่องทั้งท้ายเพื่อเน้นหรือย้ำยืนยันความคิดเห็นของผู้เขียนที่เสนอมาตั้งแต่ต้นอย่างรวบรัดอีกครั้งหนึ่ง หรืออาจเป็นการสรุปเรื่องแล้วทิ้งท้ายข้อคิดบางอย่างให้ผู้อ่านนำไปคิดวินิจฉัยเพื่อช่วยกันหาสู่ทางแก้ไขต่อไป การสรุปนั้นควรจะทิ้งท้ายอย่าง

มีน้ำหนัก แต่ทว่านุ่มนวลประทับใจ ไม่ควรเขียนชนิดจบลงอย่างไม่มีปี่มีขลุ่ยหรือจบลงกะทันหันกลางคันแบบห้วน ๆ จะทำให้บทความนั้นขาดรสชาติและขาดความสมบูรณ์ไปอย่างน่าเสียดาย อุปมาเหมือนคนมีหน้าตาดี (คำนำ) นิสัยใจคอดี (เนื้อเรื่อง) แต่ขาดฟัน (สรุป) เป็นต้น ฉะนั้น บทความที่ดีจะมี คำนำดี เนื้อเรื่องดีแล้วต้องสรุปดีด้วยจึงจะมีความสมบูรณ์ครบถ้วน

การตั้งชื่อบทความ

ชื่อเรื่อง เป็นสิ่งที่ดึงดูดความสนใจหรือเรียกร้องให้อ่านเรื่องที่เขียนนั้นเป็นอันดับแรกก่อน คำนำที่ตั้งได้กล่าวไว้แต่ต้นแล้ว ฉะนั้น การตั้งชื่อบทความหรือชื่อเรื่องจึงควรให้มีจุดเด่นเป็นที่สะดุดตาสะดุดใจผู้อื่น บทความที่มีชื่อเรื่องที่นำสนใจชวนอ่านจึงได้เปรียบในด้านการเรียกร้องความสนใจได้ดีกว่า บทความที่มีชื่อเรื่องจืดชืดธรรมดาหรือไม่น่าสนใจ อย่างไรก็ตามมีสิ่งสำคัญที่จะต้องระวังกิ่งคือ ชื่อเรื่องที่ตั้งจะต้องตรงกับเนื้อเรื่องหรือเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง มิใช่ชื่อเรื่องตั้งไว้อย่างดีน่าสนใจมาก แต่เนื้อเรื่องเป็นคนละเรื่องกับชื่อเรื่อง ควรจะตั้งชื่อบทความให้เหมาะกับประเภทที่เขียน เนื่องจากหากตั้งชื่อไม่ตรงกับเรื่องที่เขียนจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดไขว้เขวหรือไม่อยากอ่านบทความนั้นก็ได้อีก

ชื่อสั้นดีหรือยาวดี

ปัญหาชื่อเรื่องบทความจะตั้งยาวหรือสั้นนั้นเป็นสิ่งที่ตอบได้ยาก เพราะถ้าตั้งชื่อยาวเกินไปก็ทำให้เียนเยิ่นเกินความจำเป็นหรือดูคล้ายชื่อเรื่องขอลิเกไปไม่ใช่บทความ แต่ถ้าสั้นเกินไปบางครั้งก็ไม่สามารถครอบคลุมถึงเนื้อเรื่องที่เขียนได้ หรือบางทีก็ไม่น่าสนใจไม่ชวนอ่านเพราะชื่อสั้นไปจนแทบไม่รู้เรื่อง อย่างไรก็ตามการตั้งชื่อบทความนั้นไม่ควรให้ยาวเกินไปหรือสั้นจนเกินไปนัก ควรให้เหมาะสมกับประเภทและเรื่องของบทความนั้น ซึ่งผู้เขียนน่าจะใช้วิจารณญาณเองได้โดยไม่ยากนัก แต่สิ่งที่ไม่ควรกระทำก็คือ ผู้เขียนบทความบางคนตั้งชื่อบทความไว้วามมากเกินความจำเป็นแม้จะตัดออกบ้างก็ไม่ทำให้เสียความ แต่ไม่ยอมตัดเพราะรักที่เสียดายน้องจึงปล่อยทิ้งไว้ให้ยาวยืดยาวอย่างนั้น โดยไม่มีความจำเป็นแต่ประการใด ซึ่งนับเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำอย่างยิ่ง

*****

บทที่ 3

การเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์

ความสำคัญของการเขียนบทความ

บทความจัดว่าเป็นข้อเขียนประเภทหนึ่งในการสื่อสารความเป็นจริง เพราะมีลักษณะเฉพาะที่แน่ชัด กล่าวคือ เป็นการสื่อสารที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแสดงเหตุผล ใช้ภาษาทางการ มีความลุ่มลึกและจริงจังเพื่อให้เกิดทิศทางในเรื่องที่กำลังถกเถียงกันอยู่ ดังนั้นบทความจึงมีรูปแบบการนำเสนอที่แตกต่างอย่างชัดเจนมากกว่าข่าว บทความเป็นความเรียงร้อยแก้วที่นำเสนอข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ บนพื้นฐานของการโต้แย้งแสดงเหตุผลและมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชนในวงกว้าง และยังมีข้อยุติที่ทุกหน่วยยอมรับร่วมกัน สาระครอบคลุมในเรื่องทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง ประวัติศาสตร์ การศึกษา ฯลฯ

คุณสมบัติของผู้เขียนบทความ

1. เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ และสามารถจัดระบบความคิดได้ คือรู้จักจับประเด็น แยกแยะประเด็นวิจารณ์ และเปรียบเทียบ รวมทั้งวิเคราะห์ได้อย่างมีหลักมีเกณฑ์ โดยใช้เหตุผลอย่างเป็นรูปธรรม
  2. เป็นผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ คือมีทั้งข้อมูล และประสบการณ์ตลอดจนรู้จักแหล่งข้อมูล ซึ่งสามารถให้ข้อมูลประกอบอย่างเพียงพอ
  3. เป็นผู้มีความรู้ในเชิงคุณธรรม เขียนโดยไม่มีอคติ แสดงความคิดเห็นอย่างเที่ยงธรรมและยึดหลักเหตุผลในการโต้แย้งที่จะนำไปสู่ความเห็นร่วมกันในท้ายที่สุด และควรเป็นผู้ที่เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
  4. เป็นผู้มีความสามารถในการนำเสนอที่ดี สื่อสารให้ผู้รับเข้าใจตามที่ต้องการได้ โดยครบถ้วนกระบวนความ และมีลีลาการเขียนที่ชวนติดตาม
  5. ต้องเป็นผู้ที่มีจุดยืนและอุดมการณ์ที่มั่นคง ในการนำเสนอบทความที่ตนเขียนและรับผิดชอบต่อผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากบทความนั้นๆ
- กล่าวโดยสรุป ผู้เขียนบทความที่ดีต้องมีคุณลักษณะ “คิดเป็น เขียนเป็น และใจเป็นธรรม”

การกำหนดวัตถุประสงค์และการวิเคราะห์ผู้รับสาร

การกำหนดวัตถุประสงค์และการวิเคราะห์ผู้รับสาร มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้เขียนบทความและบทวิเคราะห์ ซึ่งจะต้องกระทำควบคู่กันไปก่อนลงมือเขียนบทความ ผู้เขียนควรรู้ว่า

ต้องการเขียนบทความเพื่อแสดงความคิดเห็นในลักษณะใด และเขียนให้คนกลุ่มไหน ต่อจากนั้น จึงวิเคราะห์ถึง ความเชื่อ และทัศนคติของผู้รับที่มีต่อเรื่องนั้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เขียนนำเสนอข้อมูล และความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมบรรลุวัตถุประสงค์ของการเขียนบทความ

คุณสมบัติของเนื้อหาที่ดีในบทความและบทวิเคราะห์

- มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือ และรอบด้าน
- มีข้อคิดเห็นที่สมเหตุสมผล เขียนโดยผ่านการไตร่ตรองอย่างรอบคอบมาแล้ว
- มีข้อเสนอแนะ หรือข้อยุติที่เป็นไปได้

การแสดงความคิดเห็นในบทความ

การแสดงความคิดเห็นอาจแบ่งตามระดับยากง่ายได้ดังต่อไปนี้

- ระดับอธิบายความ ผู้เขียนเป็นผู้ตีความเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม และชี้ให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้น โครงสร้างของเนื้อหา ได้แก่ การนำข้อมูลมาตีแผ่ ประกอบกับบริบทและภูมิหลัง และคาดการณ์ถึงสิ่งที่จะตามมา

- ระดับวิพากษ์วิจารณ์ ผู้เขียนเป็นผู้ประเมินค่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการแจกแจงให้เห็นข้อดีข้อด้อยในเรื่องนั้น ๆ โครงสร้างของเนื้อหา ได้แก่ การนำข้อมูลมาตีแผ่ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นเจตนาของผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ แล้วประเมินผลดีผลเสียที่เกิดขึ้น โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้ จึงจะถือว่า มีข้อยุติในการวิพากษ์วิจารณ์

- ระดับเสนอทางแก้ปัญหา ผู้เขียนเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหาแก่ผู้รับผิดชอบ โครงสร้างของเนื้อหาได้แก่การวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหา และพิจารณาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมโดยการเปรียบเทียบจากทางออกหลายทาง การเขียนในระดับนี้มักจะจัดว่าเป็นการเขียนในเชิงวิเคราะห์ คือกล่าวถึงสาเหตุและเสนอทางออกไปพร้อม ๆ กัน

กล่าวโดยสรุปแล้ว การเขียนบทความต้องมีการเตรียมความคิดและข้อมูลในการนำเสนออย่างถี่ถ้วน และผู้เขียนควรพยายามเสนอหลายมุมมองด้วยใจเป็นธรรม เพื่อให้ผู้รับมีโอกาสหาข้อสรุปของตนเอง ส่วนในการเขียนนั้นต้องมีองค์ประกอบ 3 ประการนี้ จึงจะเกิดการสื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ คือ

- มีเอกภาพ คือมุ่งสู่ประเด็นหลักของเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบไม่เขียนออกนอกเรื่อง
- มีสัมพันธภาพ คือในแต่ละประเด็นย่อมมีการเชื่อมร้อยเข้าด้วยกัน เพื่อโยงเข้าสู่แกนกลางของเรื่องได้อย่างสอดคล้องกัน
- มีสารคดีภาพ คือการเน้นประเด็นสำคัญให้เห็นอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้รับรู้เห็นไปในทิศทางที่ผู้เขียนนำเสนอ

ในการเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์ ความยากของการเขียนบทความให้น่าอ่านและมีพลังนั้น อยู่ที่การเสนอข้อคิดเห็นที่เฉียบคม หรือมีข้อโต้แย้งที่น่าไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยนัยนี้ ผู้เขียนจึงต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิด ตีความ และวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในขณะที่เขียนผู้เขียนต้องค้นคว้าหาความรู้และมีประสบการณ์ในเรื่องที่เขียนลึกซึ้งเพียงพอในการถ่ายทอดไปสู่ผู้รับยิ่งไปกว่านั้นต้องมีฝีมือในการเขียนให้เรื่องน่าอ่าน โดยต้องมีการจัดลำดับความคิดที่ต่อเนื่อง มีเหตุผลรองรับชัดเจน มีภาษาที่สื่อความหมายได้ และชวนให้ติดตาม

บทความและบทวิเคราะห์ที่หลากหลายในสื่อสารมวลชน ย่อมหมายถึงการยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างกันของคนในสังคมและย่อมหมายถึงระดับของเสรีภาพของสังคม แต่สิทธิและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นยังต้องประกอบไปด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง จิตใจที่เที่ยงธรรมของผู้เขียน และความใจกว้างของผู้รับ การเป็นเวทีกลางในการแสดงความคิดเห็นของสื่อสารมวลชนจึงจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างแท้จริง

จากประสบการณ์ของผู้เขียนในฐานะที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานประชาสัมพันธ์ตลอดระยะเวลา 6 ปี ต้องยอมรับว่าการเขียนบทความให้ดีและได้รับการเผยแพร่ในครั้งแรกของการเขียนเลขนั้นนับเป็นเรื่องที่ยากแต่ถ้าได้ฝึกฝนและฝึกเขียนอยู่เรื่อยๆจะทำให้เกิดทักษะในการใช้คำ ใช้ภาษาและความสามารถในการสอดแทรกความคิดเห็นได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น ในการเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์ ประการแรกที่มีความจำเป็นและสำคัญก็คือต้องมีข้อมูลและรู้เรื่องราวที่จะนำมาเขียนอย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้ในการได้มาซึ่งข้อมูลอาจจะมาจากการศึกษาค้นคว้า การรับฟัง การสอบถามข้อมูลจากผู้รู้จริงหรือจากการได้เดินทางไปติดตามทำข่าว ประการที่สอง รู้หลักหรือทฤษฎีการเขียนบทความ ประการที่สามคือ การกำหนดเค้าโครงคร่าวๆ ประการที่สี่คือการลงมือเขียนจริง นอกจากลำดับขั้นตอนต่างๆตามที่กล่าวแล้วข้างต้น สิ่งที่ดีอย่างจำเป็นสำหรับการเขียนบทความ ได้แก่ ภาพประกอบและแหล่งที่จัดส่งไปเผยแพร่ ซึ่งในที่นี้ขอแจกแจงในแต่ละประเด็นดังนี้

1. ข้อมูล ข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการเขียนบทความ การแสวงหาข้อมูลจึงจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากแหล่งข้อมูลนั้นๆ ดังนั้น นักประชาสัมพันธ์ที่ดีต้องรู้จักที่จะอธิบายให้แหล่งข้อมูลเข้าใจ เช่น จะเขียนเรื่องการประกันสังคมกรณีว่างงาน แหล่งข้อมูลที่สำคัญก็คือสำนักงานประกันสังคม เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนี้โดยตรง จากประสบการณ์ของผู้เขียนในการขอข้อมูลจากหน่วยงานจะค่อนข้างจะยาก เพราะระเบียบราชการต้องมีขั้นตอน เช่น บางครั้งต้องขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น ซึ่งอุปสรรคที่เกิดขึ้นบางทีอาจทำให้ผู้เขียนถึงกับต้องถอดใจล้มเลิกการเขียนในเรื่องนั้นๆ ได้ แต่อย่างไรก็ดีการเป็นนักประชาสัมพันธ์ต้องอดทนและใจเย็น และรู้จักการใช้คำพูด รู้จักการอธิบายและทำความเข้าใจกับเจ้าของหน่วยงานให้ได้ว่านักประชาสัมพันธ์ ทำหน้าที่อย่างไรและบทบาทเป็น

อย่างไร และต้องให้หน่วยงานเจ้าของเรื่องเข้าใจให้ได้ว่าหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์คือการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร เพราะฉะนั้นข้อมูลที่ได้รับจะถูกเผยแพร่ในส่วนที่เป็นด้านบวกกับหน่วยงาน เมื่อเกิดความเข้าใจแล้วในการขอข้อมูลครั้งต่อไปก็ไม่ใช่ว่าเรื่องยาก

2. **รู้หลักและทฤษฎีการเขียนบทความ** จากที่กล่าวในบทข้างต้นถึงรูปแบบบทความและหลักในการเขียนบทความแล้ว สำหรับมือใหม่ควรได้อ่านทฤษฎีและทำความเข้าใจว่าบทความคืออะไร มีหลักการเขียนอย่างไร โดยจริงแล้วหลักการเขียนบทความรูปแบบจะคล้ายกับการเขียนเรียงความคือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป ซึ่งบทความจะเป็นการนำเสนอเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะและให้ข้อมูล รายละเอียด ได้มากกว่าการเขียนข่าวรวมทั้งสามารถสอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนได้อีกด้วย

3. **กำหนดเค้าโครงเรื่อง** หลักในการเขียนบทความที่ดี ผู้เขียนต้องสามารถกำหนดเค้าโครงคร่าว ๆ ของเรื่องที่จะเขียนได้ โดยเฉพาะในส่วนของเนื้อหาว่าจะหยิบยกประเด็นอะไรบ้าง เพื่อให้ครอบคลุมและสามารถสื่อสารหรือถ่ายทอดสิ่งที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้รับทราบอย่างครอบคลุม

4. **ลงมือเขียน** เมื่อได้เค้าโครงแล้ว ก็เริ่มลงมือเขียน การเขียนบทความในช่วงแรก ๆ ผู้เขียนที่เพิ่งเขียนใหม่อาจจะใช้เวลาเขียนถึง 2-3 ร่าง เพื่อให้ได้บทความที่สามารถสื่อความได้ตรงใจผู้เขียน ด้อยคำ ภาษา ชวนอ่านน่าติดตาม และหลายท่านอาจใช้เวลาในการเขียนให้ได้ดั่งนั้นอาจจะนานสักหน่อย ก็อย่าท้อใจ ไม่มีใครทำอะไรได้สำเร็จสมบูรณ์ได้ในครั้งแรก การเขียนบทความก็เหมือนกับงานเขียนประชาสัมพันธ์ประเภทอื่น ๆ ที่ต้องหมั่นขยันฝึกฝนเขียนบ่อย ๆ ฝึกอ่านมาก ๆ โดยเฉพาะตัวอย่างการเขียนบทความที่ดี ๆ ก็มีส่วนช่วยให้ผู้เขียนพัฒนาตนเองได้เช่นกัน

5. **ภาพประกอบ** ในการเขียนบทความนอกจากข้อมูลที่จะต้องใช้ในการเขียนบทความแล้ว สิ่งหนึ่งที่สำคัญในอันดับต่อไปคือภาพประกอบบทความที่จะต้องเข้ากับเนื้อหาที่เขียน ซึ่งจะทำให้บทความนั้นน่าอ่านและสะดุดตามากยิ่งขึ้น

6. **แหล่งที่จะส่งเผยแพร่** ในการเขียนบทความ เชื่ออย่างเหลือเกินว่าผู้เขียนบทความทุกคนปรารถนาอย่างยิ่งที่ต้องการให้บทความของตนได้ดีพิมพ์ในหนังสือไม่ว่าฉบับใดฉบับหนึ่งก็ได้ เพราะถ้าส่งบทความไปแล้วไม่ได้รับการนำเสนอหรือตีพิมพ์เปรียบเสมือนว่าการทำงานครั้งนั้นไม่ประสบความสำเร็จ ดังนั้นในการส่งบทความไปเผยแพร่เราต้องรู้ลักษณะบทความของเราก่อนว่าควรจะไปเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์หรือวารสารใด แต่สิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนวิเคราะห์ถึงสาเหตุบทความที่อาจจะไม่ได้รับการตีพิมพ์คือ ประการแรก เป็นการเขียนเชิงรับหรือผลงานเกินความจริง ประการที่สอง บทความที่ส่งไปเนื้อหาไม่ตรงกับกลุ่มเป้าหมายของสื่อ ประการที่สาม การตั้งประเด็นเรื่องไม่น่าสนใจและประการสุดท้ายไม่มี

พื้นที่ให้ลงเพราะสื่อสิ่งพิมพ์นั้นต้องการขายพื้นที่เพื่อลงโฆษณาประชาสัมพันธ์และสื่อสิ่งพิมพ์บางฉบับต้องซื้อหน้าลง เหล่านี้เป็นต้น

เมื่อเรารู้หลักเกณฑ์และองค์ประกอบต่างๆในการเขียนบทความแล้ว ในการเริ่มต้นของการเขียนบทความนั้น ก่อนอื่นอยากให้ท่านได้อ่านทฤษฎีให้เข้าใจก่อน เมื่อรู้ทฤษฎีเป็นพื้นฐานแล้วก็มาเริ่มฝึกเขียน หลักง่ายๆของการเขียนบทความก็คล้ายๆกับการเขียนเรียงความทั่วไป โดยเริ่มตั้งแต่

1. วางโครงเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ โดยลำดับความคิดและข้อโต้แย้งต่างๆ ให้ครบถ้วน
2. กำหนดขอบเขตของเรื่องให้เหมาะสมกับเวลาและเนื้อที่ในการนำเสนอ
3. นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ตามโครงเรื่องของบทความหรือประเด็นย่อยในบทความนั้น ๆ
4. เลือกตัวอย่าง และข้อมูลที่สอดคล้องกับเหตุผลในแต่ละประเด็นมาประกอบการเขียน คำนี้ประเด็นหลักในการเขียน ในบทความสั้น ๆ ควรมีประเด็นใหญ่ 1 – 2 ประเด็นเพื่อให้มีน้ำหนักและสามารถพูดครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการในประเด็นได้อย่างครบถ้วน
5. เขียนด้วยภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย แต่น่าอ่าน และมีพลังคือเราต้องรู้ว่าต้องการจะเขียนเรื่องอะไร ต้องการจะสื่อสารอะไรออกไปให้ประชาชนรับรู้

เมื่อได้แนวคิดที่เป็นข้อสรุปดังกล่าวข้างต้นแล้ว ก็ให้กำหนดเค้าโครงไว้คร่าวๆและก็เริ่มลงมือเขียนโดยเริ่มจากการเกริ่นนำเข้าสู่เรื่องที่เรียกว่าบทนำ จากนั้นก็ค่อยๆให้รายละเอียดเนื้อหาที่เราต้องการจะบอกกล่าวรวมถึงจะสะท้อนหรือสอดแทรกความคิดเห็นของผู้เขียนในเรื่องนั้นๆลงไปก็ได้ จากนั้นจึงมาหมวดเรื่องในตอนท้าย ซึ่งเป็นบทสรุป

เพื่อให้เห็นภาพการเขียนบทความที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนขอให้นำตัวอย่างบทความที่ผู้เขียนได้ปฏิบัติจริงและส่งเผยแพร่ทางสื่อมานำเสนอให้เห็นเป็นแนวทางในการเขียนบทความ โดยจะแยกให้เห็นแต่ละส่วนอย่างชัดเจนดังต่อไปนี้

1. การตั้งชื่อเรื่อง

ควรตั้งให้เหมาะสมกับเรื่องที่เขียนและไม่ควรจะยาวจนเกินไปนัก ทั้งนี้การตั้งชื่อเรื่องจะต้องดึงแก่นของเนื้อหาออกมาให้ได้ ชื่อเรื่องนับว่าเป็นตัวแทนทั้งหมดของเนื้อหาที่เขียน ซึ่งจะเป็นการครอบคลุมและชี้แนะให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนจะกล่าวถึงอะไรในเนื้อเรื่องและในบางครั้งผู้อ่านก็จะประเมินเนื้อหาจากชื่อเรื่องนี้เอง โดยผู้เขียนจะยกตัวอย่างการตั้งชื่อเรื่องบทความเพื่อประกอบการอธิบาย เช่น “ 1 พ.ศ. – 2 พ.ศ. 46 ก.แรงงานเดินหน้าป้องกันและแก้ไขยาเสพติดระยะ 2 ”

2. การเกริ่นนำ

ในการเกริ่นนำนั้น ผู้เขียนบทความจะต้องเขียนให้น่าสนใจและชวนติดตามเพื่อจะนำไปให้ผู้อ่านได้อ่านบทความเรื่องที่เขียนต่อไปจนจบ ซึ่งหากมีการเกริ่นนำที่ไม่ดีแล้วจะทำให้ผู้อ่านไม่สนใจที่จะ

อ่านบทความนั้นต่อไป ผู้เขียนจะขอยกตัวอย่างการเกริ่นนำที่ผู้เขียนได้นำมาใช้ในการเขียน บทความเรื่อง 1 พ.ศ. - 2 ธ.ศ. 46 ก.แรงงานเดินหน้าป้องกันและแก้ไขยาเสพติดระยะ 2 ดังนี้ “ ปัญหา ยาเสพติดถือเป็น ปัญหาสำคัญระดับชาติที่รัฐบาล พ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญและได้กำหนด เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน พร้อมประกาศสงครามเอาชนะยาเสพติดขั้นแตกหักเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2546 ที่ผ่านมา โดยมีหน่วยงานทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้ความร่วมมือในการดำเนินการปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้เห็นผลภายในกำหนด 3 เดือน คือเดือน กุมภาพันธ์ - เมษายน 2546 ซึ่งเป็นการดำเนินงานในระยะที่ 1 และจากผลดำเนินการของรัฐบาลชุดนี้ทำให้เห็นผลอย่างชัดเจนได้ว่าการปราบปรามทั้งผู้ค้า ผู้ผลิตเป็นไปอย่างเข้มแข็งมีทั้งการจับกุมและการยึดทรัพย์ผู้ค้ายาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก โดยเป้าหมายที่สำคัญเพื่อหยุดยั้ง ทำลายการผลิต การค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในทุกพื้นที่ ”

3. เนื้อเรื่อง

สำหรับในส่วนของเนื้อเรื่องนั้นถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญเนื่องจากจะเป็นการนำเสนอให้ผู้อ่านได้รับทราบและเข้าใจในเรื่องที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านบทความได้รับทราบว่า บทความนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร มีความสำคัญอย่างไร ซึ่งจะขอยกตัวอย่างที่ผู้เขียนได้เขียนไว้ในเรื่อง 1 พ.ศ. - 2 ธ.ศ. 46 ก.แรงงานเดินหน้าป้องกันและแก้ไขยาเสพติดระยะ 2 มาให้พิจารณาเป็นแนวทางดังนี้ “ กระทรวงแรงงาน ในฐานะที่ดูแลผู้ใช้แรงงานทั่วประเทศกว่า 33 ล้านคน ได้สนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมาโดยตลอดในหลายภารกิจ อาทิ การอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปัญหายาเสพติดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นายจ้างและลูกจ้างในสถานประกอบการ ชาวชนและผู้เข้ารับการฝึกอาชีพในสถาบัน ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน คนหางานที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศและคนหางานในประเทศ การดำเนินการในโครงการโรงงานสีขาว โครงการกลับสู่ชีวิตใหม่ การฝึกอาชีพและจัดหางานให้แก่ ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพจากการติดยาเสพติด โครงการกีฬาในโรงงาน โครงการฟุตบอลในโรงงาน เป็นต้น

ในระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม - 2 ธันวาคม 2546 นี้ รัฐบาลได้กำหนดให้เป็นช่วงของการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในระยะที่ 2 ต่อไป โดยมีเป้าหมายให้สถานการณ์ด้านยาเสพติดจะต้องถูกควบคุมได้จนถึงระดับไม่สร้างความเดือดร้อนหรือไม่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชนอีกต่อไป

นายจุฑาธวัช อินทรสุขศรี รองปลัดกระทรวงแรงงานในฐานะโฆษกกระทรวง ได้เปิดเผยว่า นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ในฐานะรองผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ ได้เน้นย้ำให้กระทรวงแรงงานให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานเพื่อให้เป็นแรงงานที่มีคุณภาพสอดคล้องกับบทบาทสำคัญของกระทรวงแรงงานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือในการดำเนินงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การดำเนิน

ภารกิจสนองนโยบายเอาชนะยาเสพติดบรรลุป้าที่วางไว้ กระทรวงแรงงาน จึงได้มอบหมายให้หน่วยงานในสังกัดทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ได้ดำเนินการเน้นย้ำแนวคิด วิธีการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานเพื่อให้บรรลุป้าหมายตามโครงการ “โรงงานสีขาว” คือ ไม่มีการผลิต การค้า การเสพยาเสพติดในสถานประกอบการและหากผู้ใช้แรงงานติดยาเสพติดจะได้รับอนุญาตให้เข้ารับการบำบัดรักษาก็จะยังคงสภาพการจ้างดั้งเดิม เมื่อเป็นดังนี้แล้วก็จะไม่มีผู้ใช้แรงงานติดยาเสพติดใหม่เกิดขึ้น โดยกระทรวงแรงงานจะรับผิดชอบใน 2 ด้านคือ ด้านการป้องกันผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และด้านการแก้ไขปัญหาลูกเสพยาเสพติด โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่ม ผู้ทำงานในภาคอุตสาหกรรม บริการ 17.7 ล้านคน กลุ่มผู้ว่างงาน คนหางาน จำนวน 8 แสนคน

สำหรับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้กำหนดการทำงานเป็น 2 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ด้านการป้องกัน ประกอบด้วย 3 มาตรการหลัก ได้แก่ มาตรการสกัดกั้นปัญหายาเสพติด โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและการป้องกันปัญหายาเสพติดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย รมรณรงค์ให้สถานประกอบการเข้าร่วมโครงการ โรงงานสีขาว และร่วมมือกับโครงการ TO BE Number One ของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อรณรงค์ป้องกันกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและเป็นเยาวชนของชาติไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยในปี 2546 กระทรวงแรงงานจะขยายผลโครงการดังกล่าวไปยังสถานประกอบการเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ผู้ใช้แรงงานรวมทั้งให้ความร่วมมือในการฝึกอาชีพและจัดหางานให้ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้วอีกทางหนึ่งด้วย มาตรการกระตุ้นสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วม โดยการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเบาะแสและช่วยเหลือผู้มีปัญหาและการลงนามแสดงเจตจำนงต่อต้านยาเสพติดของไตรภาคีด้านแรงงาน และ มาตรการส่งเสริมสุขภาพผู้ใช้แรงงาน โดยขอความร่วมมือนายจ้างทุกสถานประกอบการให้มีการจัดกีฬาในโรงงาน

ในส่วนของยุทธศาสตร์ด้านการแก้ไขปัญหาลูกเสพยาเสพติด ประกอบด้วย 2 มาตรการหลัก ได้แก่ มาตรการตัดวงจรปัญหา คือการช่วยเหลือผู้ใช้แรงงานที่ติดยาเสพติดในสถานประกอบการ ให้ได้รับการรักษา โดยยังคงสภาพการจ้างงาน การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกในการส่งเสริมอาชีพ ทักษะฝีมือและจัดหางาน ให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาแล้ว มาตรการปรับทัศนคติของสังคม นายจ้างต่อผู้ผ่านการบำบัดรักษาจากการติดยาเสพติด มีแนวทางดำเนินการคือ การสร้างความเข้าใจให้แก่ นายจ้างเพื่อให้โอกาสในการทำงานแก่ผู้ผ่านการบำบัด การขอความร่วมมือนายจ้างให้โอกาสเป็นพิเศษในการจ้างงานแก่ผู้ผ่านการบำบัด

กระทรวงแรงงานได้บูรณาการโครงการ กิจกรรม ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้ “โครงการรวมใจ แรงงานไทย ไร้ยาเสพติด” ซึ่งมีลูกจ้างรวมทั้งครอบครัวได้รับประโยชน์กว่า 40.42 ล้านคน โดยกำหนดระดับการดำเนินงานไว้ 3 ระดับ เพื่อให้ครอบคลุมมีความต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหายาเสพติด ดังนี้ ระดับกว้าง เป็นการดำเนินงานแบบปูพรมให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายแรงงานทั้งหมด มี การจัดอบรม นิทรรศการ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโทษและการป้องกัน

ยาเสพติดโดยสอดแทรกในภารกิจปกติของหน่วยงานแต่ละปี มีผู้ประกอบการและผู้ใช้แรงงานรับประโยชน์กว่า 8.4 ล้านคน การลงนามแสดงเจตจำนงไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพื่อสร้างกระแสต่อต้านยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้แรงงานและครอบครัวและข้าราชการให้ได้จำนวน 28 ล้านคน ภายในวันที่ 2 ธันวาคม 2546 การรวมพลังผู้ใช้แรงงานทั่วประเทศ และประกาศตนไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด 127,380 คน เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2546 ระดับลึก เป็นการดำเนินงานแบบเจาะลึกลงไปถึงแก่นของปัญหาและนำมาแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ “โครงการโรงงานสีขาว” กลุ่มเป้าหมายคือสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป ที่เข้าร่วมโครงการประมาณ 20,000 แห่ง ครอบคลุมลูกจ้าง 3 ล้านคน โครงการกลับสู่ชีวิตใหม่ มีผู้ใช้แรงงานเข้ารับการรักษาแล้ว 848 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2546) โครงการกีฬาในโรงงาน มีสถานประกอบการจัดลานกีฬาแล้ว 3,656 แห่ง ลูกจ้างได้รับประโยชน์จำนวน 646,667 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 สิงหาคม 2546) การจัดการแข่งขันฟุตบอลแรงงาน เมื่อ วันที่ 1 พฤษภาคม 2546 มีสถานประกอบการส่งทีมฟุตบอลเข้าร่วมแข่งขันจำนวน 663 ทีม การสร้างเครือข่าย ได้มีการอบรมและรวมกลุ่มเป็นอาสาสมัครแรงงานแล้วกว่า 7,000 คน และตั้งเป้าหมายว่าจะสร้างเครือข่ายอาสาสมัครแรงงานให้ได้จำนวน 63,500 คนเมื่อถึงปี 2547 โดยการเฝ้าระวัง แจ่งเบาะแส และช่วยเหลือเพื่อนหรือผู้มีปัญหาติดยาเสพติดจำนวน 90,000 คน หรือ 3% ของผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการที่มีลูกจ้าง ตั้งแต่ 50 คนขึ้นไปที่เข้าร่วมโครงการโรงงานสีขาว ระดับร่วม เป็นการให้ความร่วมมือในการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดกับส่วนราชการต่าง ๆ อาทิ การฝึกอาชีพ แนะนำอาชีพและจัดหางานให้ ผู้ผ่านการบำบัดรักษาจากการติดยาเสพติดการปรับทัศนคตินายจ้าง/ผู้ประกอบการที่มีต่อผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด/ผู้ผ่านการบำบัดการรักษาโดยการให้ความรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจผ่านทางภารกิจปกติอย่างต่อเนื่อง ”

4. ส่วนสุดท้ายจะเป็นส่วนของการสรุปเนื้อหาที่เขียน

ในการสรุปเนื้อหานั้นจะต้องสรุปให้ผู้อ่านเข้าใจให้ได้ว่าในเรื่องที่เขียนนั้นน่าจะมีบทสรุปอย่างไรกับเรื่องดังกล่าวและจะเป็นการยืนยันความหนักแน่นของบทความดังกล่าวด้วย ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนจะยกตัวอย่างบทสรุปของบทความเรื่อง “ 1 พ.ศ. – 2 ธ.ศ. 46 ก.แรงงานเดินหน้าป้องกันและแก้ไขยาเสพติด ระยะ2 ” ดังนี้

“ จากผลการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของกระทรวงแรงงานดังกล่าว จะพบว่ากระทรวงได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับภารกิจด้านนี้ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าภารกิจด้านอื่นๆ เนื่องจากหากรักษา ป้องกัน กำล้างแรงงานไม่ให้ไปเกี่ยวข้องกับหรือหลีกเลี่ยงจากยาเสพติดได้แล้ว ประเทศชาติก็จะได้พลังที่มีคุณภาพในการสร้างชาติบ้านเมืองได้อย่างน้อย 33 กว่าล้านคนทีเดียว ”

จากตัวอย่างข้างต้นที่ยกมาให้เห็นนั้นจะแสดงให้เห็นว่าส่วนไหนคือชื่อเรื่อง ส่วนไหนคือส่วนของการเกริ่นนำ ส่วนไหนคือเนื้อหาของเรื่องและส่วนไหนคือบทสรุป ซึ่งผู้เขียนคิดว่าจะทำให้ผู้ที่สนใจที่จะเขียนบทความคงจะสามารถมองเห็นแนวทางและภาพของการเขียนบทความได้บ้างแล้ว และเพื่อให้ผู้ที่สนใจจะเขียนบทความได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนจะยกตัวอย่างบทความมาให้ดูอีก 1 ตัวอย่างคือ

1. ชื่อเรื่อง

“ การแก้ไขปัญหาเรื่องการล่อลวงแรงงานจะเป็นความสำเร็จของรัฐมนตรี ยุคปฏิรูปราชการหรือไม่ ”

2. ส่วนของการกริณนำ

“ ถ้าจะถามว่าปัญหาการล่อลวงแรงงานนั้นได้เริ่มเกิดขึ้นมาตั้งแต่เมื่อไหร่ คงจะต้องตอบว่าเกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับการริเริ่มให้มีการจัดส่งแรงงานไทยไปต่างประเทศ เนื่องจากเมื่อมีผลประโยชน์ในที่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องก็มักจะมึนงงกลฉวยโอกาสแฝงตัวเข้าไปในที่นั่นเสมอ และจะมีการคอยหาช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองและพวกพ้อง โดยกลุ่มมิจฉาชีพเหล่านั้นอาจจะทำงานในคราบของนักบุญที่คอยชักนำและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้หางานหากใครหลงเข้าไปในวังวนนั้นแล้ว นั่นแหละจะเป็นเสมือนหนึ่งจีนปลามันหรือเหยื่ออันโอชะของเหลือนแรงงานเหล่านั้น และบุคคลดังกล่าวจะคอยประสานผลประโยชน์ให้ทั้งนักการเมือง ข้าราชการ จึงทำให้การดำเนินการปราบปรามไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ถึงต้นตอและทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเด็ดขาดไม่ว่าจะในยุคใด สมัยใด มีเพียงแต่การปราบปรามแบบไฟไหม้ฟางเท่านั้น โดยเมื่อเกิดเหตุการณ์ครั้งหนึ่งก็จะมีนโยบายออกมาดำเนินการครั้งหนึ่งเท่านั้น

3. ส่วนของเนื้อเรื่อง

“ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการล่อลวงแรงงานอย่างจริงจังซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมานานและเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งที่เคยสร้างความเจ็บปวดให้กับกระทรวงแรงงานมาแล้ว ดังนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ จึงได้ดำเนินการหาแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าวโดยด่วนเนื่องจากเป็นปัญหาที่จำเป็นจะต้องเร่งดำเนินการอย่างเด็ดขาดและจริงจัง ประกอบกับพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีได้เน้นย้ำและให้ความสำคัญกับปัญหาด้านการล่อลวงแรงงานทั้งในและนอกประเทศเป็นอย่างยิ่ง กระทรวงแรงงานจึงได้จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการทำงานแบบบูรณาการร่วมกัน ทั้งกระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการหามาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้วางมาตรการหลักๆ ไว้ 3 ประการคือ 1. มาตรการในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการล่อลวงคนหางานไปทำงานต่างประเทศ โดยจะใช้การประชาสัมพันธ์แทรกซึมเข้าถึงหมู่บ้านและชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจถึงขั้นตอนการไปทำงานในต่างประเทศว่าจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไรเพื่อไม่ให้ถูกบริษัทจัดหาคนหางานล่อลวง ซึ่งทั้งนี้จะมีการขอความร่วมมือกับทางผู้ว่าราชการจังหวัดต่างๆ ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการในระดับภูมิภาคให้เข้ามากำกับดูแลปัญหานี้อย่างจริงจัง 2. วางมาตรการลงโทษที่รุนแรง รวดเร็ว และเด็ดขาดขึ้น 3. จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเพื่อปราบปรามการล่อลวงคนหางานไปทำงานต่างประเทศขึ้น โดยในเบื้องต้นจะจัดตั้งศูนย์ดังกล่าวในจังหวัดที่มีปัญหาการล่อลวงสูงก่อนใน 11 จังหวัด

ทั่วประเทศโดยแบ่งเป็น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง คือ ที่จังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา อุรธานี อุบลราชธานี หนองคาย สุรินทร์ และสกลนคร ภาคเหนือ 2 แห่ง คือ ที่จังหวัดสุโขทัย อุตรดิตถ์ และที่ กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางอีก 1 แห่ง

ขณะนี้ศูนย์ช่วยเหลือฯได้เปิดดำเนินการจัดตั้งไปแล้วจำนวน 3 แห่งคือที่จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่นและกรุงเทพมหานคร และจะเร่งดำเนินการเปิดให้ครบตามที่กำหนดไว้ โดยศูนย์ฯดังกล่าว อาจจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินมาตรการเพื่อป้องกันการหลอกลวงคนหางาน ซึ่งคาดว่าจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งยังอาจสามารถแก้ไขปัญหาการหลอกลวงคนหางานให้ลดน้อยลง หรือหมดไปได้หรือไม่คงต้องรอผลสานกันต่อไป

และจากรายงานของศูนย์ช่วยเหลือคนหางานที่ได้มีการจัดตั้งมาก่อนหน้าที่นายสุวัจน์จะมารับตำแหน่งได้สรุปผลการดำเนินการที่ผ่านมาตั้งแต่วันที่ 7 มิถุนายน ถึง 30 กันยายน 2545 นับว่าเป็นข้อมูลที่น่าสนใจ เนื่องจากศูนย์ช่วยเหลือคนหางานสามารถดำเนินการช่วยเหลือคนหางานได้เสร็จสิ้นหลังจากได้รับแจ้งจากผู้ร้องทุกข์จำนวน 37 ราย มีผู้เสียหาย 77 คน และผู้เสียหายได้รับเงินคืนจำนวน 1,600,450 บาท และที่น่าสนใจคือกรณีการช่วยเหลือคนงานที่ร้องทุกข์กรณีบริษัทจัดหางาน สยาม ที.พี.จำกัด เนื่องจากบริษัทดังกล่าวได้จัดส่งคนไปทำงานที่ได้หวั่นคนงานทำงานไม่ครบตามสัญญาที่ถูกบริษัทที่ได้หวั่นเลิกจ้างเสียก่อน จึงได้มาร้องเรียนที่ศูนย์และทางศูนย์สามารถติดต่อประสานงานกับทางบริษัทเพื่อเรียกเงินคืนให้คนงานได้ 48 คน จากผลงานการดำเนินงานที่ฉับไวทำให้สามารถช่วยเหลือผู้ใช้แรงงานที่ถูกเอาเปรียบได้รับการช่วยเหลืออย่างรวดเร็ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้เห็นถึงความสำคัญของศูนย์ดังกล่าว จึงได้ดำริให้ศูนย์ช่วยเหลือ ดังกล่าวเป็นศูนย์ที่สามารถรับเรื่องราวร้องทุกข์เกี่ยวกับแรงงานในทุกๆด้านหรือที่เรียกว่าแบบ One Stop Service จึงได้เปลี่ยนจากศูนย์ช่วยเหลือคนหางานมาเป็นศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านแรงงานเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2545 และตั้งแต่ศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยฯได้ตั้งมาจนถึงปัจจุบันสามารถดำเนินการให้การช่วยเหลือผู้ร้องทุกข์มาแล้วจำนวน 97 ราย โดยเรื่องที่สำคัญที่ผู้ใช้แรงงานร้องทุกข์มากที่สุดคือเรื่องการหลอกลวงแรงงานไปทำงานต่างประเทศ และรองลงมาคือเรื่องแรงงานถูกนายจ้างเอาเปรียบด้านแรงงาน เป็นต้น โดยผู้ใช้แรงงานสามารถติดต่อขอความช่วยเหลือจากศูนย์ฯได้ตลอด 24 ชั่วโมง ที่หมายเลข 0-2232-1726 0-2232-1728 หรือสายด่วน 1694 และ 1695 ไม่เว้นวันหยุดราชการ ”

4. ส่วนสุดท้ายคือการสรุป

“ การแก้ไขปัญหาการหลอกลวงแรงงานที่ดำเนินการตามนโยบายของนายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ จะเป็นการพิสูจน์ฝีมือของรัฐมนตรียุคปฏิรูปราชการด้วยว่ามีคุณภาพหรือไม่และศูนย์ดังกล่าวจะมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาให้แรงงานได้จริงแค่ไหน หรือว่าเป็นแค่การตักตวงร้องป่าวเพียงเพื่อการประชาสัมพันธ์ และเป็นการสร้างภาพให้ตนเองเท่านั้น แต่หลังจากนั้นจะค่อยๆหายไปเพื่อที่จะไปจุดประกายด้านอื่นๆต่อไป ถ้าเป็นอย่างนั้นจริงแล้วประชาชนผู้ใช้แรงงานคงไม่ได้อะไรแน่นอน ”

จากตัวอย่างบทความที่ผู้เขียนได้ยกมานั้น จะเห็นได้ว่าผู้เขียนได้พยายามแยกให้เห็นชัดเจนว่า ส่วนไหนเป็นองค์ประกอบของการเขียนบทความบ้าง โดยจะมีชื่อเรื่อง การเกริ่นนำ เนื้อหาของเรื่อง และ บทสรุป ซึ่งผู้เขียนหวังว่าจากแนวทางที่นำเสนอมาตั้งแต่ต้นและตัวอย่างบทความดังกล่าวที่ยกมาจะสามารถ เป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจที่จะฝึกเขียนบทความได้นำไปเป็นแนวทางได้ไม่มากนักน้อย โดยบทความดังกล่าว ที่ผู้เขียนได้สัมผัสจะเป็นประเภทบทความในลักษณะเชิงกึ่งวิชาการ ซึ่งข้อมูลในการเขียนบทความนั้น ส่วนมากจะเกิดขึ้นจากการเก็บรายละเอียดจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของกระทรวงเป็นสำคัญ และการแสวงหา ข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังเกิดจากการติดตามข้อมูลและความสนใจของสื่อมวลชน ในแต่ละครั้งด้วย

*****

บทที่ 4

สรุป และข้อเสนอแนะ

4.1 สรุป

การเขียนบทความถือเป็นงานเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ทำงานด้านประชาสัมพันธ์อย่างมาก เนื่องจากนักประชาสัมพันธ์ที่คึกคักนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้และเข้าใจในการประชาสัมพันธ์ผลงาน ภารกิจของหน่วยงานในทุกรูปแบบ ไม่ใช่จะทำเฉพาะเพียงอย่างเดียวใดอย่างหนึ่งเท่านั้น การเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดีต้องหมั่นที่จะศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบและช่องทางใดก็ตาม เพื่อให้การเขียนบทความมีคุณภาพและมีความน่าเชื่อถือแก่ผู้อ่านมากที่สุด นอกจากนี้การเขียนบทความยังเป็นการเผยแพร่ภารกิจของหน่วยงานออกสู่ประชาชน ดังนั้นการแสวงหารูปแบบและช่องทางในการเผยแพร่ผลงานภารกิจของหน่วยงานให้ได้มากที่สุด หากสามารถทำได้ถือว่าประสบความสำเร็จในการเป็นนักประชาสัมพันธ์ขององค์กรนั้นๆ แต่อย่างไรก็ตามการเขียนบทความก็ย่อมมีอุปสรรคบ้าง อาทิ เช่น

1. ในเรื่องของข้อมูลที่จะใช้ประกอบการเขียนบทความ ซึ่งบางครั้งอาจจะติดขัดในการขอข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพราะอาจจะไม่เข้าใจว่าผู้เขียนจะนำไปเผยแพร่แล้วอาจจะกระทบถึงผู้ให้ข้อมูลหรือไม่อย่างไร หรือบางหน่วยงานการตัดสินใจในการให้ข้อมูลจะต้องมีการขออนุญาตกันเป็นขั้นตอนจึงทำให้ล่าช้าและไม่ทันต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เหล่านี้เป็นต้น
2. ภาพประกอบบทความ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากบทความหากจะให้น่าอ่านจะต้องมีภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียนเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและน่าอ่านมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการหาภาพประกอบเพื่อให้เข้ากับเนื้อเรื่องนั้นอาจจะมีปัญหาบ้าง
3. แหล่งที่จะนำเสนอ บทความบางครั้งเขียนแล้วอาจจะไม่ได้ลงตีพิมพ์เลยก็ได้ เนื่องจากผู้เขียนบทความไม่รู้ว่าจะส่งไปที่ไหนอย่างไรจึงจะเหมาะกับเรื่องที่จะนำเสนอ เพราะสื่อสิ่งพิมพ์บางฉบับก็อาจมีการนำเสนอข่าวหรือบทความไม่ตรงกับเรื่องที่เขียนส่งไปก็ได้

4.2 ข้อเสนอแนะ

ในการเขียนบทความเพื่อการประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้เขียนบทความจะต้องเป็นผู้ที่ใฝ่รู้และติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวอย่างต่อเนื่อง โดยจะต้องรู้ลึกถึงบทบาทภารกิจและข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดีด้วย สิ่งสำคัญที่สุดคือผู้เขียนบทความจะต้องมีคุณธรรมและเขียนโดยไม่มีอคติและต้องแสดงความคิดเห็นอย่างเที่ยงธรรม โดยยึดหลักเหตุผลในการโต้แย้งที่จะนำไปสู่ความเห็นร่วมกันในท้ายที่สุดได้ และนอกจากที่กล่าวแล้วในการเขียนบทความนั้นจะต้องมีคุณสมบัติที่สำคัญอีก เช่น

1. ต้องมีใจรักในงานเขียน
2. ต้องเป็นผู้ใฝ่หาความรู้และติดตามข่าวสารอยู่ตลอดเวลา
3. ต้องรู้จักสังเกตและเข้าใจความต้องการของสื่อสิ่งพิมพ์ว่าแต่ละฉบับมีแนวทางการนำเสนออย่างไร เพื่อจะสามารถส่งบทความไปลงได้ตรงกลุ่มเป้าหมาย
4. หน่วยงานของราชการควรสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ได้ใช้แนวทางการเผยแพร่บทความให้มากขึ้น เนื่องจากบทความสามารถให้รายละเอียดได้มากกว่าการเขียนข่าวทั่วไป

*****

บรรณานุกรม

ถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544

วิรัช อภิรัตน์กุล .นักประชาสัมพันธ์กับงานประชาสัมพันธ์ในเชิงปฏิบัติ ยุคสารสนเทศ. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2542

ไศลทิพย์ จารุภูมิ. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544

อวยพร พานิช. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544

อุบลวรรณ ปิติพัฒนา โฆษิต. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544

อุบลรัตน์ ศิริชูศักดิ์. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544

อนงค์นุช มีศิริ. แนวทางการปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม กรมการจัดหางาน. 2545